

Guia Docent de l'assignatura

Any 2026 - 2027

SALUT PÚBLICA

Codi: 106119

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

Contacte	Ús dels idiomes
<p><u>Responsable:</u></p> <p>Castilla Manjón, María José mcastilla@santpau.cat</p> <p><u>Professorat:</u></p> <p>Lapena Estella, Carolina clapena@gencat.cat</p> <p>Garrigó Fullola, Montserrat mgarrigo@santpau.cat</p>	<ul style="list-style-type: none">Grup 1 : Català i Castellà

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul Ciències de la Infermeria, matèria Infermeria Comunitària i està planificada al tercer semestre del grau. Està integrada per tres mòduls diferenciats: un de conceptes generals sobre salut pública, una altre d'epidemiologia i finalment un sobre els microorganismes responsables de les malalties transmissibles.

El propòsit principal de l'assignatura és capacitar a l'alumnat per que puguin identificar les necessitats i els problemes de salut de la població i les mesures dirigides a protegir i millorar la salut.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Analitzar els factors que determinen la salut humana en la societat actual.
2. Mostrar la utilitat de l'epidemiologia pel coneixement, vigilància, protecció i restauració de la salut de la població.
3. Identificar els microorganismes patògens, les seves formes de transmissió i els mètodes de prevenció en el desenvolupament de les malalties transmissibles.
4. Descriure l'estructura, funcions i característiques dels models dels sistemes sanitaris.

5. Integrar els Objectius de Desenvolupament Sostenible en la pràctica infermera, analitzant el seu impacte en la salut de les persones i les comunitats.
6. Analitzar dades demogràfiques, epidemiològiques i clíniques per identificar problemes de salut prevalents i factors associats.

Resultats aprenentatge

Resultats d'aprenentatge del TÍTOL (RAT)	Resultats d'aprenentatge de l'ASSIGNATURA (RAM)
KT03. Definir els conceptes fonamentals de salut i benestar de les persones, les seves famílies o la comunitat.	KM37. Identificar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut de les persones, les seves famílies o la comunitat (KT03).
KT05. Explicar el funcionament dels sistemes de salut, les funcions que exerceixen i el finançament que reben, tenint en compte la sostenibilitat i l'ús adequat de recursos.	KM18. Descriure les característiques dels sistemes de salut segons el context territorial i la influència sobre l'activitat infermera (KT05).
KT06. Definir el propòsit de la salut pública i dels factors relacionats que augmenten el risc de malalties i problemes de salut.	KM36. Identificar els determinants socials de la salut i els eixos de desigualtat social de les persones, les seves famílies o la comunitat (KT06).
KT11. Identificar els objectius de desenvolupament sostenible en la pràctica de l'atenció infermera.	KM20. Identificar els objectius de desenvolupament sostenible en la pràctica de l'atenció infermera (KT11).
ST10. Analitzar dades estadístiques de caràcter demogràfic, epidemiològic i clínic identificant factors relacionats amb els problemes de salut i d'atenció més prevalents.	SM17. Analitzar dades estadístiques de caràcter demogràfic, epidemiològic i clínic identificant factors relacionats amb els problemes de salut i d'atenció més prevalents (ST10).

Contingut

MÒDUL 1. FONAMENTS DE SALUT PÚBLICA

1. El concepte salut. Procés salut-malaltia. Nivells de prevenció.
2. Determinants socials de la salut i desigualtats en salut.
3. Salut medi-ambiental: Factors de risc i poblacions vulnerables.
4. Salut Pública, salut comunitària i promoció de la salut: Evolució històrica, objectius i funcions i rol de la infermera comunitària.
5. Demografia i indicadors de salut.
6. El sistema de salut a Espanya i Catalunya: organització, nivells assistencials i funcions.
7. Plans i polítiques de salut a Espanya i Catalunya: Objectius i accions prioritàries.
8. Organismes Internacionals en salut i impacte de les polítiques de salut.
9. Estratègies d'intervenció en salut pública: plans, programes i mesures de prevenció i promoció .

MÒDUL 2. EPIDEMIOLOGIA

1. Epidemiologia: concepte, evolució històrica i aplicacions en la pràctica infermera..
2. Sistemes d'informació sanitària i sistemes de vigilància epidemiològica. Ètica i confidencialitat.

3. Mètode científic i mètode epidemiològic. Epidemiologia descriptiva en problemes de salut prevalents.
4. Epidemiologia analítica: mesures d'associació i aplicacions.
5. Dissenys bàsics d'investigació epidemiològica i recerca infermera (quantitativa i qualitativa bàsica):
6. Proves diagnòstiques: sensibilitat, especificitat i valors predictius i implicacions pels programes de salut.
7. El Pla de Salut de Catalunya i la planificació estratègica en salut.

MÒDUL 3. MICROBIOLOGIA

Part 1 – Microbiologia general

1. Agents infecciosos i relació hoste-paràsit
2. Patogènia de les infeccions
3. Defensa i immunitat

Part 2 – Control i diagnòstic

4. Control dels microorganismes
5. Infecció nosocomial i el seu control
6. Diagnòstic microbiològic

Part 3 – Principals agents infecciosos

7. Característiques generals dels bacteris
8. Cocs grampositius: *Staphylococcus*
9. Cocs grampositius: *Streptococcus*
10. Bacils gramnegatius
11. Cocs gramnegatius i bacils grampositius
12. Anaerobis i micobacteris
13. Fongs: característiques i tipus
14. Protozous i helmints
15. Virus: estructura i patogènia
16. Virus de les hepatitis, respiratoris i VIH

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura part de la idea que el protagonista del procés ensenyament aprenentatge és l'alumnat. Per això, aquests han de dur a terme un aprenentatge actiu i el més autònom possible amb l'ajuda i assessorament del professorat.

Activitat dirigida:

Existeix un únic grup de teoria. El desenvolupament teòric es compagina amb activitats pràctiques a l'aula, lectures i enllaços a pàgines web per a l'ampliació de coneixements.

Activitat supervisada:

Els estudiants realitzen un treball obligatori en grups petits (5-6 estudiants) que consisteix en la preparació i presentació d'un tema assignat prèviament pel professorat al inici de l'assignatura.

El treball ha de seguir les normes de presentació de treballs de l'EUI. Es lliurarà en format electrònic el dia que s'hagi concretat com a data de lliurament el primer dia de classe; i els estudiants hauran de fer una presentació oral del mateix.

Activitats formatives¹

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides Teoria (TE) Pràctiques a aula (PAUL)	45	1,80	<i>KM36,KM37,KM18,KM20,SM17</i> <i>KM36,KM37, SM17</i>
Tipus: Supervisades Tutories programades:	1	0,04	<i>KM36,KM37,KM18,KM20,SM17</i>
Tipus: Autònomes Estudi personal consultes bibliogràfiques i documents. Elaboració de treball.	90	3,60	<i>KM36,KM37,KM18,KM20,SM17</i>

Avaluació

Per superar l'assignatura els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic. La progressió acadèmica i la superació de l'assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada

Es durà a terme una avaluació continuada i formativa al llarg del semestre mitjançant tres proves objectives amb una ponderació del 30% cadascuna d'elles i un treball obligatori en grup que pondera el 10%. Les proves objectives es duen a terme al final de cadascun dels mòduls que integren l'assignatura i per a poder fer mitja s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 sobre 10 en cadascuna d'elles.

En les proves tipus test les respostes negatives resten segons la següent fórmula:

$X = \text{Encerts} - (\text{errors}/n-1)$ sent n el número d'opcions de resposta.

La qualificació final de l'assignatura ve donada per la mitja ponderada de les notes obtingudes en les proves mencionades i el treball en grup.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau. La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

¹ El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent.

Avaluació única

1. En aquesta assignatura ha d'assistir a l'aula el dia/dies que estiguin programats per treball grupal.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en una **prova objectiva** del mòdul I i pondera un **30%**.
 - Prova 2 que consistirà en una **prova objectiva** del mòdul II i pondera un **30%**.
 - Prova 3 que consistirà en una **prova objectiva** del mòdul III i pondera un **30%**.
 - Prova 4 que consistirà en un **treball grupal** i pondera un **10%**.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les proves no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/La professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es recalculerà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considera que l'assignatura serà no avaluable en el moment que es compleix una d'aquestes circumstàncies :

1. No haver entregat cap de les activitats d'avaluació contínua previstes en la guia docent.

2. No haver assistit a cap de les sessions pràctiques o obligatòries, quan aquestes siguin necessàries per avaluar els resultats d'aprenentatge específics i així s'indiqui a la guia docent.
3. No haver-se presentat a la prova final (examen, prova escrita o oral, defensa de treball, etc.), si aquesta representa un percentatge essencial de la qualificació.
4. No haver completat el mínim exigint de participació en activitats formatives (per exemple, seminaris, presentacions, fòrums, etc.), quan aquestes formen part de l'avaluació.
5. No haver lliurat el treball final o projecte obligatori, si aquest constitueix una evidència central de l'aprenentatge de l'assignatura.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de l'examen dins el període determinat per la "revisió d'examen". No s'acceptaran sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delictes, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) queda regulat segons el tipus de treball a realitzar:

1. En el cas que el treball tingui com a objectiu una reflexió personal i l'aprenentatge significatiu de l'estudiant, **l'ús de tecnologies d'IA és prohibit** en qualsevol de les seves fases de realització. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA (per exemple, resums, traduccions, redacció de textos o creació d'imatges) serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.
2. En altres treballs, **es permet l'ús restringit de tecnologies d'IA** exclusivament en aquelles tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, les traduccions, i altres situacions específiques que s'indiquin. En aquests casos, l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.

En qualsevol cas, en la descripció de cada treball el professor responsable indicarà de manera clara **si s'aplica l'ús prohibit o l'ús restringit d'IA**.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluacions escrites: proves objectives.	90%	6	0,24	KM36,KM37,KM18,KM20,SM17
Mòdul I	30%			

Mòdul II	30%			
Mòdul III	30%			
Treball Grupal	10%	2	0,08	<i>KM36,KM37 ,KM20,SM17</i>

Bibliografia

Llibres:

- Martín Zurro, A. *et al. Atención Primaria. Conceptos organización y práctica clínica.* 7^a ed. Barcelona: Doyma; **2014**.
- Martín Zurro, A Jodar Solà, G. *Atención familiar y salud comunitaria.* 2^a ed. Barcelona: Elsevier; **2018**.
- Piedrola Gil. *Medicina preventiva y salud pública.* 12^a ed. Barcelona: Elsevier Masson; **2016**.
- Hernández-Aguado, I. *et al. Manual de epidemiología y salud pública: para grados en ciencias de la salud.* 2^a ed., Madrid: Médica Panamericana; **2018. (Digital)**
- Martínez González, MA. *Conceptos de Salud Pública y estrategias preventivas.* 2^a ed., Barcelona: Elsevier; **2018. (Paper i digital)**
- Murray, PR. *Et al. Microbiología médica.* 9^a ed. Elsevier; 2021
- Prats, G. *Microbiología clínica y parasitología médica.* 2^a ed Madrid: Ed. Médica Panamericana SA; 2023.
- **Argimon Pallàs JM, Jiménez Villa J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 5.ª ed. Barcelona: Elsevier; 2019.**

Recursos a internet:

- Generalitat de Catalunya. GENCAT. Disponible a: <http://web.gencat.cat/ca/inici/>
- Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria (SESPAS). Disponible a: <http://www.sespas.es/>
- Instituto Nacional de Estadística (INE). Disponible a: <http://www.ine.es/>
- Agència de Salut Pública (ASPB). Disponible a: <http://www.aspb.cat/>
- Observatori del Sistema de Salut de Catalunya (OSSC). Disponible a: <http://observatorisalut.gencat.cat/ca/>
- Organització Mundial de la Salut, OMS. Disponible a: <http://www.who.int/>
- Centros para el Control y la prevención de enfermedades: CDC.). Disponible a: <https://www.cdc.gov/spanish/index.html>
- <https://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio/vacunacions/manual-vacunacions/versio-desglossada-capitols/>

Programari

- Moodle
- Kahoot